

Kedves Olvasók!

Bizonyára furcsán hat, hogy egy lap főszerkesztője levelet ír saját lapjának „Olvasók fóruma” című rovatába. A furcsaság feloldása azonban nem abban áll, hogy a főszerkesztő egyúttal olvasója is lapjának, hanem abban, hogy a főszerkesztőnek is van lelkiismerete – ha úgy tetszik, „magán-lelkiismerete” is van, s nem csupán szerkesztői lelkiismerete. Ez *utóbbtól* indítatva nem szavazta meg, hogy az áprilisi számba bekerüljön Csapody Tamás és Krausz Tamás írása, de elfogadta a szerkesztőség többségének döntését, az *előbbi* pedig arra ösztönzi, hogy ezúton közvétegye fenntartásait, amelyek elébe már csak egy megjegyzés kívánkozik: Csapody Tamáshoz több mint húsz éves, élő barátság fűzi, Krausz Tamással viszont még soha nem találkozott.

Mi hát a gondom? Mélyen egyetértek Csapody Tamás írásának (A megelőző háború csapdája) lényegi mondanivalójával: Irakot senkinek sincs (sem volt) joga megtámadni, Irak ellen semmilyen címen nem szabad (nem lett volna szabad) háborút indítani. Egyik bekezdése ellen azonban súlyos kifogásom van. Ezt írja: „Világosan kell látni, hogy nem tehető egyenlőségjel Irak és az Egyesült Államok, Szaddám Huszein és George Bush, illetve Bill Clinton által elkövetett vagy »elkövetni szándékolt« bűnök közé. Egyenlőségjelet Slobodan Milosevics és Szaddám Huszein közé kell tenni, akiknek sorsa nem lehet más, mint a száműzetés és az életfogytig tartó büntetés.”

Jézus tanítása nyomán az a meggyőződésem, hogy soha, *senkit* sem szabad erőszakos vagy erőszakra épülő büntetéssel sújtani, és nem hiszem, hogy korrekt szentírás-magyarázati módszerekkel az evangéliumokból igazolni lehetne *bárkinek* a száműzetését vagy életfogytig tartó megbüntetését. (Hogy mit tanít erről Pál apostol vagy az egyházi tanítóhivatal, más kérdés.) Ezért megvallom, hogy szerintem az idézett mondatnak nem lett volna szabad megjelenie „a jézusi tájékozódás folyóiratában”, még akkor sem, ha az impresszum világosan kimondja: „Minden írásért szerzője felelős, és az nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét fejezi ki.”

Másik bajom az idézett mondatokkal, hogy azt sugallják: Slobodan Milosevics és Szaddám Huszein nagyságrendekkel nagyobb bűnöző, mint George Bush vagy Bill Clinton. E sugalmazás tényét közvetve az igazolja, hogy Csapody Tamás semmilyen büntetést nem kíván az említett amerikai elnököknek, közvetlenül pedig az, hogy az idézet előtti második bekezdésben ezt írja: „Szaddám Huszein az egyik legvéresebb kezű uralkodó, aki valaha is élt ezen a földön. Az iraki terror intenzitása és az emberi jogok lábbal tiprása minden képzeletet felülmúl.” Nem kívánom kisebbiteni Szaddám Huszein bűneit. De ha róla mint az iraki terror megtestesítőjéről azt gondoljuk, amit Csapody Tamás mond, akkor mit gondoljunk a globalizációnak nevezett, világméretű terror első számú megtestesítőjéről, George W. Bushról? Ha a 23 millió iraki terrorizáló Szaddám Huszeint száműzetéssel és életfogytig tartó büntetéssel kellene sújtani, mi illetné meg akkor az emberek milliárdjait (az ún. harmadik és negyedik világot, de a második, és az első sok-sok tagját is) terrorizáló George W. Bushot?

Krausz Tamás írásával is (Mi ellen protestálunk? Avagy ne onts vért az olajért!) szinte mindenben egyetértek, de egyik bekezdése szintén ellenkezésre készített. Ez áll benne: „Sohasem gondoltuk, hogy a közel-keleti rendezés, a zsidó és a palesztin nép állami önállóságának biztosítása a háború és a terror útján megvalósítható volna. Mindig elutasítottuk és el is fogjuk utasítani az antiszemitizmus minden formáját, meghagyjuk azt a szélsőjobboldal embertelen kulturális örökségének, amelynek el kell tűnnie a rasszizmus, a barbárság minden formájával együtt.”

Egyrészt azt kérdezem: Hogy kerül a csizma az asztalra, méghozzá kétszeresen is? Azaz hogyan kerül az iraki háború, az olajért való vérontás elleni tiltakozásba a zsidó és a palesztin nép állami önállóságának biztosítása, és hogyan kerül bele az antiszemitizmus? Másrészt – anélkül, hogy az antiszemitizmus vagy a konkrétan meg nem nevezett szélsőjobboldal pártjára állnék – tiltakozom azon állítás, vagy legalábbis sugalmazás ellen, hogy az antiszemitizmus kizárólag „a szélsőjobboldal embertelen kulturális örökségének” része, s hogy „a rasszizmus és a barbárság minden formája” csak a „szélsőjobboldallal” áll ilyen szoros összefüggésben. Érthetetlen számomra, hogy a történész Krausz Tamás figyelmét hogyan kerülhette el a baloldali (vagy más jellegű) rasszizmus és barbárság, különös tekintettel a közelmúlt magyar történelmére.

Gromon András

